

بنام خدا

« فرم طرح درس »

نام مدرس: سجاد واعظی منفرد دانشکده: الهیات و معارف اسلامی رشته: ادیان و عرفان تطبیقی مقطع: کارشناسی
نام درس: تاریخ فرق اسلامی 1 تعداد واحد نظری: 2
مدرس تمام وقت

هدف کلی درس: آشنایی با تاریخ فرق و مذاهب اسلامی

علم فرق و مذاهب یکی از دانشهای دیرین و دیرپای اسلامی است که از همان سده های نخستین اسلامی پا گرفته و همچنان مورد توجه اندیشمندان اسلامی است. یکی از عوامل پویایی و پایداری این علم، پیوند نزدیک آن با حیات دینی و فرهنگی جامعه اسلامی است. هر چند آثار بر جای نشان می دهد که همواره نوعی تعصب و روحیه تقابل بر این علم سایه انداخته و داوری های نادرست گاه چهره ای کاملاً غیر واقعی از جریانهای فکری مخالف به نمایش گذاشته است، اما با این همه، هیچ مورخ و پژوهنده تاریخ تفکر اسلامی از این علم بی نیاز نیست. بررسی آرا و عقاید فرقه های گوناگون از یک جنبه دیگر نیز حایز اهمیت است. چنان که می دانیم، در مباحث فکری و اعتقادی از خردورزی و نقد و تحلیل نظریه ها و آراگریزی نیست؛ طبیعی است که هر نقد و نظر عالمانه پیشاپیش نیازمند شناخت درست آرا و مقایسه دقیق میان آنهاست. علم فرق و مذاهب، اگر به درستی آموخته شود، می تواند ما را در شناخت دیدگاههای مختلف اعتقادی بینش و بصیرت بخشد. اما از همه مهمتر، اینکه علم مذاهب حتی در فهم بخشهایی از متون دینی نیز ما را یاری می رساند؛ گاه ابهامهای موجود در روایات اسلامی را می زداید و گاه بر وضوح مفاهیم می افزاید. در روایات شیعه و سنی بارها از فرقه های مختلف نام برده شده یا عقیده آنان نقل و نقد شده است.

رئوس مطالب	
هفته اول	کتابشناسی و بحث های مقدماتی
هفته دوم	کلیات؛ شناخت فرقه های مسلمین و علل پیدایش فرقه های مختلف
هفته سوم	خوارج؛ مرجئه
هفته چهارم	قدریه؛ جبریه و جهمییه
هفته پنجم	شیعه شناسی؛ ادوار شیعه
هفته ششم	امامیه
هفته هفتم	زیدیه
هفته هشتم	اسماعیلیه
هفته نهم	معتزله
هفته دهم	اهل حدیث

هفته یازدهم	اشاعره
هفته دوازدهم	ماتریدیه
هفته سیزدهم	وهایت
هفته چهاردهم	غلات
هفته پانزدهم	ادامه بحث غلات
هفته شانزدهم	جمعبندی

توجه: در صورت تغییر مباحث و نحوه تدریس درس در هر نیمسال لازم است فرم مربوطه مجددا توسط استاد محترم تکمیل و جهت به روز رسانی در اختیار آموزش دانشکده و سایت واحد قرار گیرد.

نحوه ارزشیابی فعالیت دانشجویی در طی دوره: بر اساس دیالوگهای کلاسی

منبع:

1- آشنایی با فرق و مذاهب اسلامی / رضا برنجکار ، ناشر: کتاب طه

منابع مطالعاتی:

2- آشنایی با فرق تسنن / استاد مهدی فرمانیان / مرکز مدیریت حوزه علمیه قم

3- آشنایی با فرق تشیع / استاد مهدی فرمانیان / مرکز مدیریت حوزه علمیه قم